

מערך רפואה

שירות בתי הסוהר

בתוקף מתאריך: 09.12.2013
ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
עמוד מס' 1 מתוך 8 עמודים

הפרק: כללי
מס' הנוהל: 08-1020

תרומות דם מסגל שב"ס

1. כללי

- 1.1 מנת הדם הינה אמצעי חשוב בהגשת טיפול רפואי לנפגעים הזקוקים לכך בשגרה ובחרום.
- 1.2 כל אדם בריא מגיל 18-65 במשקל 50 ק"ג ומעלה יכול לתרום מנת דם ללא כל חשש לבריאותו. ניתן לתרום דם כל 3 חודשים ללא כל סיכון לבריאות התורם.

2. מטרה

- 2.1 לבצע פעולה התנדבותית של תרומת דם ע"י סגל שב"ס בכלל יחידות שב"ס, באופן מסודר ועל בסיס קבוע במהלך שנת העבודה.

3. השיטה

- 3.1 מערך הרפואה ישלח בתחילת שנת עבודה תכנית התרמת דם לקא"רים מחוזיים/ נחשון ולבית ספר "ניר" (כולל את הנציבות).
- 3.2 התכנית השנתית תיערך בתיאום עם מנהל מחלקת התרומות דם במד"א שיקבע את המועדים המועדפים.

3.3 אופן הכנת התכנית השנתית:

- 3.3.1 קא"ר יתאם לכל יחידה, השייכת לתחום סמכותו, ימי התרמה לביצוע התרומות דם בהתאם לתכנית השנתית של מחלקת רפואה וגרף פעילות המחוז.
- 3.3.2 מנהל המרפאה ביחידה יתאם מול מתאם בנק הדם המרחבי תרומת דם לסגל היחידה, בהתאם למועד שייקבע ע"י הקא"ר (ראה נספח א').
- 3.3.3 קא"ר/ מנהל מרפאת "ניר" יעביר לקצין חובשים ארצי עותק של תכנית ההתרומות.

3.4 תיאום ומעקב:

- 3.4.1 קא"ר אחראי על ביצוע בקרה למימוש תכנית ההתרומות במחוז.
- 3.4.2 שינויים בתכנית ההתרומות יובאו לאישור קצין חובשים ארצי.

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
	עמוד מס' 2 מתוך 8 עמודים

3.5 הכנות לקראת ביצוע ההתרמה:

- 3.5.1 בטווח של עד שבוע לפני ההתרמה, יחולקו דפי הסבר לסגל היחידה, להגברת המודעות והנכונות לתרומת דם (ראה נספחים ב', ג').
- 3.5.2 הכנות ארגוניות לקראת ביצוע ההתרמה יבוצעו בהתאם להנחיות מד"א (ראה נספח ד').
- 3.5.3 איש סגל התורם דם ישוחרר מפעילות גופנית מאומצת למשך 12 שעות לאחר התרמת הדם.

3.6 רישום דיווח:

- 3.6.1 באחריות מנהל המרפאה לנהל רישום תרומות הדם שהתבצעו ביחידה על גבי נספח ה'. את טופס התרומות יש לסרוק למחשב לתיקיה המיועדת לכך.
- 3.6.2 מנהל המרפאה יעביר דיווח לקא"ר הכולל את תאריך ההתרמה ומספר התורמים. הקא"ר ירכז את הדיווחים מהיחידות ויעבירם למטה מערך רפואה.
- 3.6.3 קצין חובשים ארצי ירכז ויסכם את כלל תוצאות ההתרמה השנתית לבחירת היחידה המצטיינת לאותה שנה בהתבסס על מספר הסוהרים והקצינים התורמים ביחס ליחידה.

3.7 פרסים ליחידות המצטיינות

ליחידות מצטיינות ייקבע פרס שיחולק אחת לשנה בטקס חגיגי מרכזי.

4. אחריות ביצוע:

ברמת היחידה: מפקד בית הסוהר
ברמת המחוז: קא"ר
ברמת הנציבות: קצין חובשים ארצי

5. נספחים:

- נספח א' – "מתאמי התרמות דם"
נספח ב' – "קול קורא לביצוע תרומת דם"
נספח ג' – "שאלון תורם דם"
נספח ד' – "הנחיות ארגוניות למקום התרמה"
נספח ה' – "דו"ח תרומות דם"

6. עדכונים קודמים: 09.12.2013,

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנוהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
	עמוד מס' 3 מתוך 8 עמודים

נספח א'

מתאמי התרומות דם

מרחב	טלפון במשרד	פקס
מרכז	03-5300469	03-5300509
	03-5300402	
ירושלים	02-6511852	02-5378580
דרום	08-6287529	08-6237937
צפון	04-6723592	04-6716048
חיפה	04-8533576	04-8512234

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנוהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
	עמוד מס' 4 מתוך 8 עמודים

נספח ב'

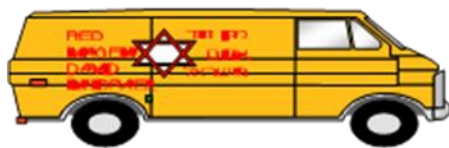
קול קורא לביצוע תרומת דם

מערך התרומות דם

ט' 019-PLB

ארצי

כל אלה זקוקים לאדם שבק!!!

עזור לנו לעזור להם!

במבצע

ביום _____ בתאריך _____ בין השעות:

ב

תרומת דם מזכה את התורם ובני משפחתו (ראה בכרטיס תורם), בבטוח דם לשנה!

אין תחליף לדם אדם, תרמת אנה, הצלת חיים!

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנוהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
עמוד מס' 5	מתוך 8 עמודים

נספח ג'

שאלון תורם דם

שאלון תורם דם

מידע לתורמי/ות הדם

תורם/ת תורמת - תורם/ת שבת
לידיעתך - תהליך התרומה כולו אורך כ-30 דקות.
 להלן תשובות למספר שאלות שכיחות:

כמה זמן?

- כדי לעמוד בדרישות הגורמות של מערכת הבריאות בישראל, יש להתרים 1200 מנות דם בכל יום (50,000 מנות בשנה, לכל מיליון תושבים).
- התרומת הדם בישראל מבוצעת ע"י שירותי הדם של מדינת ישראל, לספק לכלל בתי החולים בארץ את כל מרכיבי הדם הדרושים לטיפול בחולים ובפצועים, בשיטה ובשעת חירום.
- לא ניתן עדיין לייצר דם במעבדה ולכן דם אין תחליף, כך שרק תרומת דם מאדם אחד יכולה להציל אדם אחר.

זמן חלופה התרומה בהתנדבות?

- להגברת בטיחות ואילנות מנות הדם חשוב מאד שתורמות הדם תינתן בהתנדבות, וללא כל תמורה כספית. תורמים מתנדבים מסורים מידע אמין על הרגלי חייהם ועל בעיות רפואיות העלולות להזיק לחולים שיקבלו את המנה בעירוי. חשוב לדעת שחל חיסיון מלא על המידע שתמסור/י, כמו גם על תוצאות הבדיקות שיבוצע במנה.

בבקשה אל תתרום/י כדי להיבדק לאיידס:

מי?

- כל אדם בריא, מגיל 17-65, במשקל 50 ק"ג ומעלה יכול לתרום מנת דם, ללא כל חשש לבריאותו.
- ניתן לתרום דם כל שלושה חודשים ללא כל סיכון לבריאות התורם.

מהו תהליך ההתרומה?

- תהליך התרומה כולל אורך כ-30 דקות:
- משלב הראשון תאשר התאמתך לתרום - בהסתמך על תרומתך בעבר, באמצעות בדיקת קובץ התורמים.
- לאחר מילוי שאלון התורם, תיערך עימך ע"י המתרים/ה שיחת תישאל בפרטיות.
- לכל תורם/ת בודקים לחץ דם ורמת המוגלובין.
- לאחר הרישום תופנה/י לתרום דם בערכה סטרילית, חד-פעמית.
- לאחר התרומה יש לשלוח ולגוף באתר ההתרומה 10 דקות לפחות.

מה צריך לדעת?

בדיקות למצות:

- כל מנה נבדקת לקביעת סוג הדם ולאיתור גרמי מחלות העלולות לפגוע במקבל הדם (דלקת כבד נגיפית, איידס ועגבת).
- תורמים שבדמם מתגלה עדות ברורה לחשיפה לאחד הגורמים מקבלים על כך הודעה ועשויים להקרא לבדיקות נוספות, מופנים לקבלת טיפול רפואי, והמנה שנתרמה מושמדת. על מידע זה חל חיסיון רפואי מלא, עפ"י דין.
- הודעה נשלחת גם לתורמים שהתגלו כבעלי תת-סוג דם נדיר, חלק מבדיקות אלו מתבצעות באמצעות בדיקה גנטית מדגם (DNA) שיופק מהדגימות הנלוות לתרומה. בבדיקה הגנטית אנו בודקים אך ורק תת קבוצות דם במטרה להתאים מנות דם עבור מטופלים ו/או לקבוע תת קבוצה בתורם. בדיקות אלו אינן משמשות לזיהוי מחלות או נשאות של מחלה.

הכנת מרכיבי דם - שימוש נכון במנה שתורמת:

- נפח מנת הדם שתורמת הוא כ-1/2 ליטר. כל מנה מופרדת למספר מרכיבים, ולכל מרכיב יש "זמן חיי מדף" וטמפרטורת אחסון שונים. כל חולה יקבל את המרכיב הדרוש לו להצלת חיי, כמקובל ברמאה המודרנית.

המרכיב	"זמן חיים"	התוויה לשימוש
כדוריות דם אדומות	35-42 יום	חוסר דם (אנמיה)
טסיות	5 ימים	דימומים
פלסמה	12 חודשים	הפרשת בקרישה
תאי דם לבנים	48 שעות	טיפול בפצעים

שימוש לתרופות, טיפולים ומחקר:

- מרכיבים שאינם מתאימים ו/או נדרשים לטיפול בחולים ודגימות דם שהטפיל בהן הסתיים עשויים לשמש לצורכי מחקר רפואי.
- במהלך הכנת מרכיבי הדם נוצרים שדפי פלסמה ומרכיבים אחרים שניתן לנצלם להפקת מספר רב של תרופות חיוניות להצלת חיים ולהקלה בטיפול בחולים, במפעלי תרופות שהתמחותם בכך.
- באם מנת הפלסמה שתורמת לא תדרש ע"י בתי החולים בארץ, היא תסופק למפעל בינלאומי לפרקציונציה (הפרדת פלסמה), שם יפיקו ממנה, באמצעות ידע וטכנולוגיה מתקדמים, תרופות שונות (גורמי קרישה, אלבומין, גמא-גלובולין) ותוצרים נוספים שבעזרתם ניתן יהיה לטפל ולהציל חיי אלפי חולים נוספים, בארץ ובשולם.

תודה מכל הלב

תרומת דם היא מעשה נאצל של עזרה לזולת. בעזרת עירוי מרכיבי הדם ניתן להציל באופן מידי חייהם של חולים רבים. נשמח אם תתמיד/י ותתרום/מי מספר פעמים בשנה, כולל בשבוע שחל בו יום הולדתך תרומת דם למען יקריבך ולמען כל הזקוקים לדם ומרכיביו.

חוק 48 עוזר מנת הדם שתורמת תציל חיים!

למידע נוסף 1-800-400-101

www.mdais.org

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנוהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
	עמוד מס' 6 מתוך 8 עמודים

נספח ד'

הנחיות ארגוניות למקום התרמה

1. ביום ההתרמה צוות מתרימי הדם יגיע אליכם בניידת דם המסיעה בתוכה גם את הציוד הדרוש לביצוע ההתרמה, לפיכך יש צורך לסדר מקום חנייה לניידת שגובהה 2.90 מטרים ואורכה 3 מטרים.
2. חדר ההתרמה יהיה ממוזג בקיץ ו/או לחלופין מחומם בחורף.
3. בחדר יש לסדר מקום למיטות שיובאו ביום ההתרמה ע"י צוות המתרימים (ראה סקיצה מצ"ב). מספר המיטות המיועד לתהליך ההתרמה חייב להיות זוגי היות וכל איש צוות מתרים בו זמנית 2 אנשים. בנוסף, תסודר מיטה למנוחה בשעת הצורך. מספר המיטות יהיה בהתאם למספר התורמים הצפוי באותה התרמת דם.
4. פחי אשפה קטנים בין המיטות וליד שולחן הכיבוד.
5. חמישה שולחנות המיועדים לרישום ולמדידת לד והמוגלובין, למילוי שאלון תורם, לתשאול, למרכז מנות הדם ולהנחת הכיבוד והשתייה.
6. 10 כסאות ללא משענות לידיים המיועדים למתרימים, לעמדות הרישום והתשאול ולמנוחת התורמים.
7. הימצאות לפחות 2 שקעים חשמליים (או מפצל) בחדר לצורך בדיקת המוגלובין הנעשית ע"י צוות מד"א לכל התורמים, ולמכשיר נוסף המיועד לסגירת מנות הדם.
8. כיבוד קל הכולל שתייה קרה מתוקה (לא מוגזת), שתייה חמה, ודבר אוכל קל (וכל המרבה הרי זה משובח). את השתייה הקרה יש למקם בחדר ההתרמה כדי שהמתרימים יוכלו להשגיח על התורם לאחר ביצוע פעולת ההתרמה (מים וטרופיות יובאו ע"י צוות מתרימי הדם של מד"א במידה ואין אפשרות לספק). לנוחיותכם! מצ"ב סקיצה של סידור חדר ההתרמה. זוהי ההצעה האופטימלית. ישנן אפשרויות לסדר את המיטות בצורה שונה בהתאם לחדר המוצע.

הפרק: כללי	נוהל מס': 08-1020
הנוהל: תרומות דם מסגל שב"ס	בתוקף מתאריך: 09.12.2013
	ת' עדכון אחרון: 03.12.2020
	עמוד מס' 7 מתוך 8 עמודים

